

Dobré hodnocení systémů vlastního hodnocení získaly školy v krajích Karlovarském a Jihočeském. Větší pozornost je třeba věnovat rozvoji systémů vlastního hodnocení v základním vzdělávání v Plzeňském a Moravskoslezském kraji.

Opakovaně ČŠI upozorňuje na velmi rozdílné podmínky ve financování základního vzdělávání ze státního rozpočtu. V různých krajích nejsou srovnatelné ekonomické podmínky škol se stejnými parametry výkonu. Současný systém financování nepodporuje rovný přístup ke vzdělávání.

ČŠI zjišťovala dopady krajských dlouhodobých záměrů v personálním zajištění povinné školní docházky v základních školách, nejvýznamnější rozdíly mezi kraji uvádíme dále.

Nejvyšší kvalifikovanost podle požadavků zákona o pedagogických pracovnících byla zjištěna v Jihomoravském kraji (90,8 % PP), Moravskoslezském kraji (90,2 % PP) a Libereckém kraji (89,1 % PP). Nejnižší podíl kvalifikovaných PP byl zjištěn v hl. m. Praha (77,3 % PP) a Královéhradeckém kraji (77,2 % PP).

Nejvíce nových učitelek/učitelů (do 3 let praxe) bylo získáno do škol v Královéhradeckém (15,9 % z PP) a Karlovarském (14,3 % z PP) kraji, nejstarší sbory jsou v kraji Libereckém, kde bylo zjištěno 12,9% učitelek/učitelů nad 35 let praxe ze všech PP.

Podíl učitelek/učitelů s aktivní znalostí alespoň jednoho cizího jazyka byl nejpříznivější ve Středočeském kraji (57,0 % z PP) a v Olomouckém kraji (56,6 % z PP), nejméně příznivá je situace v hl. m. Praha, kde příznalo neznalost cizího jazyka 3,9 % PP.

V informační gramotnosti jsou nejlepší výsledky v krajích Karlovarském, kde získalo dovednosti na úrovni specialisty ICT 25,5 % z PP a ve Zlínském kraji, kde bylo na této úrovni 22 % z PP. Nejnižší úroveň byla zjištěna v Královéhradeckém kraji a v Libereckém kraji, kde příznalo 10 % z PP, že neumí s ICT pracovat vůbec a téměř 40 % z PP zvládlo pouze nejnižší úroveň certifikátu pro práci s ICT.

Systémová rizika v základním vzdělávání

Připravenost pedagogických pracovníků na kurikulární reformu není na dobré úrovni. Chybí dostatečná nabídka kurzů a systémově řešeného dalšího vzdělávání, učitelky/učitelé postrádají větší prostor pro výměnu zkušeností mezi školami i předmětovými skupinami učitelek/učitelů.

Učitelky/učitelé nejsou připraveni na problémy spojené s integrací žáků se SVP, nemají dostatek nástrojů a zkušeností pro včasné pedagogické diagnostikování problémů, není zajištěna kvalitní poradenská podpora v potřebném rozsahu, kapacita poradenských služeb je nedostatečná. Míra individuální integrace stagnuje a je nízká, podpora žáků se SVP není z ekonomických a personálních důvodů zajišťována v plném rozsahu.

Je velmi nízká úroveň informační gramotnosti PP, především u starších učitelek/učitelů i ve vedení škol, a také nízká úroveň zvládnutí cizích jazyků, zejména anglického jazyka. Přetrvává vysoká nekvalifikovanost u učitelek/učitelů anglického jazyka, končí lhůta udělené výjimky podle zákona o pedagogických pracovnících. To může velmi výrazně tento ukazatel v následujícím období ještě skokově snížit. Nabídka vysokých škol pro doplnění kvalifikace stávajících učitelek/učitelů je nedostatečná.

V základních školách je velmi vysoká administrativní zátěž, především v malých a neúplných ZŠ je nutné přehodnotit míru povinné vyučovací povinnosti ředitelek/ředitelů škol.

Snižuje se zájem žáků o další cizí jazyky, převažuje zájem o anglický jazyk, pro školy je problémem zajistit kvalitní nabídku více jazyků EU.

V základním vzdělávání nejsou dopracovány standardy v uzlových bodech vzdělávací dráhy, RVP ZV neobsahují dostatečné návody a evaluační mechanismy pro zjišťování